Міністерство освіти і науки України

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА:

щоденник із практики для здобувачів першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти

Здобувача освіти _____

(прізвище, ім'я та по батькові)

Галузь знань _____

Спеціальність _____

Факультет _____

_____

Група _____

Харків
2023

УДК 378.091.33-027.22(075.6)
П24

Укладачі:

Харківська А. – доктор педагогічних наук, професор, проректор із науково-педагогічної роботи Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради;

Галушко Н. – кандидат педагогічних наук, викладач кафедри історії та суспільно-економічних дисциплін Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради;

Лисак А. – завідувач виробничої практики Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради;

Хряпін Е. – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та суспільно-економічних дисциплін Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

Рецензенти:

Блудова Ю. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради;

Пристюк Н. – вчитель історії, вчитель вищої категорії, старший вчитель Харківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 54 Харківської міської ради Харківської області.

П24 Педагогічна практика: щоденник із практики / А. Харківська, Н. Галушко, А. Лисак, Е. Хряпін ; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. – Харків, 2023. – 114 с.

У щоденнику наведені основні вимоги до проведення уроків історії в закладах загальної середньої освіти під час офлайн та онлайн-навчання, сформульовано основні критерії до оцінювання провідних видів діяльності під час педагогічної практики.

Щоденник розроблений відповідно до програми практики «Педагогічна практика» та призначений для здобувачів освіти (першого) бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 032 Історія та археологія, а також науково-педагогічних, педагогічних працівників та завідувачів практики закладів вищої освіти.

Даний щоденник можна використовувати під час традиційного, змішаного та дистанційного навчання.

УДК 378.091.33-027.22(075.6)

Затверджено на засіданні науково-методичної ради академії
Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради
(Протокол № 1 від 8 січня 2023 року)

© ХГПА, 2023
© Харківська А., Галушко Н.,
Лисак А., Хряпін Е.

ЗМІСТ

Передмова…..……...…… 4
Інструкція щодо ведення та оформлення щоденника……..… 5
Загальні дані…… 6
Індивідуальний графік проведення уроків……... 8
Методичні поради щодо проведення уроків історії……. 9
Конспекти уроків……. 15
Спостереження відвіданих уроків……. 65
Конспект виховного заняття……... 95
Зауваження та рекомендації щодо організації та проведення практики…... 105
Критерії оцінювання педагогічної практики……. 106
Картка оцінювання проходження педагогічної практики……... 110
Післямова…….. 111
Нотатки……. 112

ПЕРЕДМОВА

Педагогічна практика є невід'ємною складовою професійної підготовки здобувачів вищої освіти, яка покликана забезпечити набуття здобувачами вищої освіти практичних професійних компетентностей майбутнього бакалавра історії та археології.

Під час практики здобувачі освіти мають можливість підготуватися до різних видів професійної діяльності, апробувавши форми і методи роботи, з якими ознайомилися під час навчання. Практика покликана створити реальні можливості для формування готовності до здійснення професійної діяльності майбутніх фахівців, потреби здобувати і застосовувати нові теоретичні і методичні знання й одночасно засвоювати передовий професійний досвід.

Згідно з освітньою програмою Історія та археологія та навчальним планом освітній компонент «Педагогічна практика» здобувачі вищої освіти проходять на 3 курсі впродовж 5 та 6 семестрів.

Базою для проведення практики є заклади загальної середньої освіти. Під час проходження педагогічної практики здобувачі вищої освіти ознайомлюються з закладом освіти, вивчають досвід роботи учителів, удосконалюють методику написання планів-конспектів, продовжують оволодівати алгоритмом підготовки до різних форм уроків та опановувати систему оцінювання діяльності здобувачів освіти, тощо.

Педагогічна практика здобувачів вищої освіти спеціальності 032 Історія та археологія поєднує в собі освітню (проведення та аналіз уроків історії України та Всесвітньої історії) та виховну (проведення виховної роботи зі здобувачами загальної середньої освіти присвяченої пам'ятним датам) діяльність.

Щоденник – основний документ здобувача вищої освіти, що відображає зміст діяльності практиканта під час проходження практики та покликаний допомогти здобувачам вищої освіти спеціальності 032 Історія та археологія у здійсненні освітньої діяльності.

ІНСТРУКЦІЯ ЩОДО ВЕДЕННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ЩОДЕННИКА

1. Щоденник заповнюється практикантом особисто. Записи повинні бути внесені у щоденник безпосередньо після виконання завдання, яке передбачено планом.

2. Записи необхідно вести чітким розбірливим почерком. Якість записів та оформлення щоденника буде враховано при оцінці роботи здобувача вищої освіти.

3. Конспекти уроків та заняття повинні бути затверджені викладачем-керівником практики від кафедри та учителем школи до початку заняття.

4. У разі відсутності розробленого конспекту здобувач вищої освіти до проведення заняття не допускається.

5. Самоаналіз проведення заняття заповнюється здобувачем вищої освіти одразу після проведення заняття.

6. Спостереження заняття заповнюються здобувачем вищої освіти одразу після відвідання заняття.

7. Щоденник необхідно надавати викладачу-керівнику практики від кафедри для перевірки і оцінки проведеної роботи.

8. Наприкінці практики щоденник надається вчителю школи та / або заступнику директора для заповнення зауважень та рекомендацій щодо організації та проведення практики. Також даний розділ заповнюється і викладачем-керівником практики від кафедри впродовж практики.

9. Після закінчення практики щоденник переглядають керівники практики від кафедри та виставляють оцінку за виконані завдання в оціночну карту на останній сторінці щоденника.

10. Практика не зараховується, якщо щоденник не оформлений згідно з вимогами зазначеними вище.

ЗАГАЛЬНІ ДАНІ

1 семестр 20__ / 20__ н.р.

Назва закладу загальної середньої освіти	
Адреса	
Телефон	
Директор	
Заступник директора	
Керівник практики від бази практики	
Викладач-керівник практики від кафедри	

Розклад дзвінків

1-ий урок	
2-ий урок	
3-ій урок	
4-ий урок	
5-ий урок	
6-ий урок	
7-ий урок	

ЗАГАЛЬНІ ДАНІ

2 семестр 20__ / 20__ н.р.

Назва закладу загальної середньої освіти	
Адреса	
Телефон	
Директор	
Заступник директора	
Керівник практики від бази практики	
Викладач-керівник практики від кафедри	

Розклад дзвінків

1-ий урок	
2-ий урок	
3-ій урок	
4-ий урок	
5-ий урок	
6-ий урок	
7-ий урок	

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ГРАФІК ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ

1 семестр 20__ / 20__ н.р.

Дата	Назва уроку	Клас	Тема	ПІБ вчителя	Примітка

2 семестр 20__ / 20__ н.р.

Дата	Назва уроку	Клас	Тема	ПІБ вчителя	Примітка

МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ІСТОРІЇ

Урок історії – це частина освітнього процесу, але не механічно зумовлена і замкнута, а логічно й педагогічно завершена. Урок історії побудований за проблемно-хронологічним принципом: події і явища представлені в комплексі на кожному даному відрізку часу.

Урок має ряд переваг порівняно з іншими формами, зокрема з індивідуальним заняттям: він відрізняється чіткішою організаційною структурою; створює сприятливі передумови для взаємонавчання, колективної діяльності, зосередженості, виховання і розвитку учнів.

Серед загальних вимог, яким повинен відповідати якісний сучасний урок історії, виділяють такі:

– використання новітніх досягнень історичної науки, передової педагогічної практики, побудова уроку на основі закономірностей освітнього процесу;

– реалізація на уроці в оптимальному співвідношенні всіх дидактичних принципів і правил;

– забезпечення належних умов для продуктивної пізнавальної діяльності учнів з урахуванням їхніх інтересів, нахилів і потреб;

– встановлення міжпредметних та міжкурсових зв’язків;

– зв’язок з раніше набутими знаннями, уміннями та учнівськими компетентностями;

– мотивація й активізація всебічного розвитку особи;

– логічність та емоційність всіх етапів освітньої діяльності;

– ефективне використання педагогічних засобів навчання;

– зв’язок із життям, особистим досвідом учнів;

– формування практично необхідних знань, умінь, навичок, раціональних прийомів мислення і діяльності;

– ретельна діагностика, прогнозування, проєктування і планування кожного уроку.

Кожен урок історії спрямований на досягнення триєдиної мети: навчати, виховувати, розвивати. З урахуванням цього загальні вимоги до уроку конкретизуються в дидактичних, виховних і розвиваючих вимогах. До дидактичних (або освітніх) вимог належать: чітке визначення освітніх завдань кожного уроку; раціоналізація інформаційного наповнення уроку, оптимізація змісту з урахуванням соціальних і особистих потреб; упровадження новітніх технологій пізнавальної діяльності; раціональне поєднання різноманітних видів, форм і методів; творчий підхід до формування структури уроку; поєднання різних форм колективної, групової діяльності з самостійною діяльністю учнів; забезпечення оперативного зворотного зв'язку, дієвого контролю й управління; науковий розрахунок, майстерність проведення уроку.

Виховні вимоги до уроку включають: визначення виховних можливостей навчального матеріалу; формування тільки тих виховних завдань, які органічно поєднанні з цілями і змістом навчальної роботи; виховання учнів на загальнолюдських цінностях; формування життєвої зосередженості якостей: посидючості, акуратності, відповідальності, самостійності тощо; уважне і чуйне ставлення до учнів, дотримання вимог педагогічного такту, співпраця з учнями й зацікавленість в їхніх успіхах.

До розвиваючих, які постійно реалізовуються на всіх уроках, належать формування і розвиток мотивації навчально-пізнавальної діяльності, інтересів, творчої ініціативи й активності учнів.

Крім того, виділяють й інші вимоги до уроку: організаційні, психологічні, управлінські, оптимального спілкування вчителя з учнями, співпраці, санітарно-гігієнічні, етичні тощо.

Найважливішими категоріями методики навчання історії є завдання навчання, зміст освіти, структура історичного знання, джерела, з яких беруть знання учні, форми навчальної роботи, методика розвитку мислення та ін. Всі ці проблеми знаходять віддзеркалення в уроці.

Кожен урок, будучи елементом процесу навчання і системи змісту курсу, належить до того або іншого типу – групи уроків, що мають певні інтегральні риси. Тип уроку впливає на якість навчання і розвитку учнів.

Уроки бувають таких типів: 1) урок, що містить всі ланки процесу навчання – комбінований; 2) урок вивчення нового матеріалу; 3) повторювально-узагальнюючий; 4) урок перевірки та обліку знань, вмінь та навичок; 5) вступний; 6) урок використання знань, формування вмінь та навичок.

Сучасний урок – це динамічне, мобільне, варіативне освітньо-виховне заняття. Тому його проєктування має передбачати можливості конструювання, внесення змін, реагування на виклики й несподіванки. Методичні прийоми, які використовуються на уроках, треба добирати з урахуванням вимог до результатів навчально-пізнавальної діяльності, що відображені в навчальних програмах.

У разі складної епідеміологічної ситуації в країні загалом чи регіоні зокрема, уведенням карантину в групі через інфекційні захворювання, або запровадженням воєнного стану практику дозволяється проходити у змішаному або дистанційному режимі. Для організації та проведення практики у дистанційному режимі використовуються синхронний та асинхронний формат. У своїй практичній діяльності зі здобувачами загальної середньої освіти в залежності від рекомендацій вчителів бази практики, можуть бути використані різні онлайн-платформи, за допомогою яких можна зробити освітній процес ефективнішим і різноманітнішим, а комунікацію з учнями – зручнішою. Найпопулярнішими платформами для онлайн-навчання є: ZOOM, Google Meet, Skype, Hangouts, Webex, а також Google Classroom – сервіс, який дозволяє створювати освітні курси, ділитися з учнями навчальними матеріалами, призначати завдання та відслідковувати прогрес успішності кожного школяра онлайн.

Під час проведення онлайн-уроків рекомендовано використовувати мультимедійний супровід програм пакету Microsoft Office, а також використовувати такі інтерактивні сервіси та додатки:

– LearningApps. Онлайн-конструктор, за допомогою якого можна створювати цікаві різноманітні завдання, комбінуючи 19 блоків шаблонів завдань (тест, кросворд, вікторина, філворд, стрічка часу, пазл). Складання власних розробок потребує мінімум зусиль. Окрім того, на сайті у відкритому доступі міститься велика база напрацювань інших користувачів. Інші ресурси для створення текстів, завдань: https://www.classtime.com/uk/, https://kahoot.com, https://quizlet.com, https://study-smile.com, https://miyklas.com.ua.

– Thinglink. Цей інструмент дозволяє робити інтерактивні зображення, додаючи спеціальні мітки з мультимедійним контентом (посилання на певні ресурси, відео, аудіо, світлини, текст). Ресурс має широкий діапазон типів проєктів (карти мандрівок, навчальні посібники, плакати, інтерактивні схеми, віртуальні екскурсії), над кожним з яких можна працювати як індивідуально, так і спільно.

– Canva. Це один з найзручніших сервісів для оформлення якісного і різнотипного візуального контенту (комікси, інфографіка, логотипи, презентації, генератор мемів). Ресурс адаптовано українською мовою. Canva має безліч різноманітних шаблонів, кожен з яких можна редагувати: змінювати розміри, кольори, розташування написів і шрифти, а також комбінувати наявні на сайті та завантажені файли.

– Ресурси для створення презентацій: https://prezi.com, https://www.beautiful.ai.

– PopkornMaker. Сервіс дозволяє доповнити навчальне відео корисними додатковими матеріалами (картинками, фото, коментарями, посиланнями, картами з Google Maps тощо). Можна також заздалегідь встановити автоматичну паузу або повтор у відео, – якщо це необхідно для кращої презентації.

– Trello. Це онлайн-інструмент для зручної комунікації при створенні командних проєктів. Завдяки широкому функціоналу сервіс дозволяє зручно розподіляти обов'язки між учасниками команди і відслідковувати виконання кожного етапу робіт у режимі реального часу. Використання цієї програми дозволяє навчити дітей планувати роботу в команді, нести відповідальність за дотриманням термінів виконання, а також оперативно вирішувати робочі моменти.

– iMindMap. Ця платформа створена для побудови ментальних карт. Сервіс працює у 4 режимах (мозковий штурм, побудова інтелект-карт, фіксація думок та ідей), передбачає 130 стилів для оформлення проєктів, надає необхідні інструменти для зручної роботи (наприклад, перевірка правопису), а також дозволяє експортувати власні проєкти у форматах PDF, SVG, 3D-зображення, веб-сторінки, zip-файли та інше. Усіма опціями можна користуватися безкоштовно у 30-денний термін з моменту реєстрації. Інші ресурси для створення ментальних карт: https://www.mindomo.com, https://www.mindmeister.com, https://coggle.it.

– Dipity. Сервіс для презентації історій, фактів чи явищ, які потрібно подати у певному часовому проміжку. Це може бути чиясь біографія, історія виникнення явища/теорії/організації. Дозволяє створювати в хронологічній послідовності події (тайм-лінії, фотоальбоми, текстовий список подій, навіть на карті, якщо при створенні вказати географічну прив'язку події тощо).

– Piktochart. Сервіс для створення презентацій у форматі інфографіки. Дуже зручний для донесення інформації, насиченої багатьма фактами. Інструменти сайту дають змогу вигідно продемонструвати статистичні дані, опитування, графіки, цифри, карти, таблиці тощо.

– GoogleMaps. Сервіс, що пропонує користувачам карту та супутникові знімки планети Земля та дозволяє здійснити онлайн-подорожі в різні куточки світу.

– Linoit. Інтерфейс цієї платформи – поверхня, на якій можна закріплювати спеціальні кольорові стікери з тестовими замітками, відео чи

окремими документами. Сервіс ідеально підійде для командної роботи – користувачі можуть додавати власні стікери і змінювати їхнє положення на полотні та фільтрувати їхнє відображення за часом. За допомогою цього ресурсу можна організувати продуктивну роботу в групах, ефективне вивчення навчального матеріалу, цікавий і незвичайний формат виконання.

Під час підготовки до онлайн-занять корисними також будуть інтерактивні сервіси та додатки, серед яких:

– генератори ребусів: слова-ребуси, фрази-ребуси, логічні ігри, загадки http://rebus1.com/ua/;

– генератори практичних завдань (кросворди, анаграми) – https://childdevelop.com.ua (потрібно зареєструватися для доступу до функціоналу сайту);

– сервіси для побудови хмари слів: Word It Out, Word Cloud Generation, Word Art, Wordcloud.pro;

– сервіси для створення GIF-анімації: GIF Toaster, Gifmaker, Ezgif, Gickr.com;

– онлайн-інструменти створення коміксів: Pixton, Make Beliefs Comix.

Дистанційне навчання дає змогу на уроках історії послуговуватись розмаїттям інформаційних ресурсів. Візуальні історичні джерела, аудіо-, відео-, електронні матеріали, соціальні додатки, беззаперечно, покликані зацікавити до учіння, підвищити його якість. Проте, одним з головних «інструментів» учительки/учителя залишається підручник. Адже сучасний підручник з історії – це самодостатній навчально-методичний засіб. Він є не лише навчальною книжкою для учениці/учня, що пропонує тексти та ілюстрації змісту, а й методичною допомогою для учительки/учителя, що містить вправи, запитання, завдання, пам’ятки, тести, QR-коди з покликанням на додаткову інформацію, пізнавальні Інтернет- сторінки, ігри, які необхідно враховувати при проведенні уроку.

КОНСПЕКТИ УРОКІВ

1 семестр 20__ /20__ н.р.

Конспект уроку № ___

Тема уроку _____

_____

Мета уроку _____

_____

_____

_____

_____

Тип уроку _____

Обладнання _____

_____

Перебіг уроку

(етапи уроку виділити)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Конспект перевірили і до уроку допустили:
учитель:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

викладач-керівник практики від кафедри:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

Зауваження до уроку: *(записує здобувач вищої освіти під час обговорення)* _____

Оцінка за урок: _____

Конспект уроку № ___

Тема уроку _____

_____

Мета уроку _____

_____

_____

_____

_____

Тип уроку _____

Обладнання _____

_____

Перебіг уроку

(етапи уроку виділити)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Конспект перевірили і до уроку допустили:
учитель:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

викладач-керівник практики від кафедри:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

Зауваження до уроку: *(записує здобувач вищої освіти під час обговорення)* _____

Оцінка за урок: _____

Конспект уроку № ___

Тема уроку _____

_____

Мета уроку _____

_____

_____

_____

_____

Тип уроку _____

Обладнання _____

_____

Перебіг уроку

(етапи уроку виділити)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Конспект перевірили і до уроку допустили:
учитель:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

викладач-керівник практики від кафедри:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

Зауваження до уроку: *(записує здобувач вищої освіти під час обговорення)* _____

Оцінка за урок: _____

Конспект уроку № ___

Тема уроку _____

_____

Мета уроку _____

_____

_____

_____

_____

Тип уроку _____

Обладнання _____

_____

Перебіг уроку

(етапи уроку виділити)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Конспект перевірили і до уроку допустили:
учитель:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

викладач-керівник практики від кафедри:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

Зауваження до уроку: *(записує здобувач вищої освіти під час обговорення)* _____

Оцінка за урок: _____

Конспект уроку № ___

Тема уроку _____

_____

Мета уроку _____

_____

_____

_____

_____

Тип уроку _____

Обладнання _____

_____

Перебіг уроку

(етапи уроку виділити)

Конспект перевірили і до уроку допустили:
учитель:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

викладач-керівник практики від кафедри:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

Зауваження до уроку: *(записує здобувач вищої освіти під час обговорення)* _____

Оцінка за урок: _____

2 семестр 20__ / 20__ н.р.

Конспект уроку № ___

Тема уроку _____

_____

Мета уроку _____

_____

_____

_____

_____

Тип уроку _____

Обладнання _____

_____

Перебіг уроку

(етапи уроку виділити)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Конспект перевірили і до уроку допустили:
учитель:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

викладач-керівник практики від кафедри:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

Зауваження до уроку: *(записує здобувач вищої освіти під час обговорення)* _____

Оцінка за урок: _____

Конспект уроку № ___

Тема уроку _____

_____

Мета уроку _____

_____

_____

_____

_____

Тип уроку _____

Обладнання _____

_____

Перебіг уроку

(етапи уроку виділити)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Конспект перевірили і до уроку допустили:
учитель:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

викладач-керівник практики від кафедри:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

Зауваження до уроку: *(записує здобувач вищої освіти під час обговорення)* _____

Оцінка за урок: _____

Конспект уроку № ___

Тема уроку _____

_____

Мета уроку _____

_____

_____

_____

_____

Тип уроку _____

Обладнання _____

_____

Перебіг уроку

(етапи уроку виділити)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Конспект перевірили і до уроку допустили:
учитель:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

викладач-керівник практики від кафедри:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

Зауваження до уроку: *(записує здобувач вищої освіти під час обговорення)* _____

Оцінка за урок: _____

Конспект уроку № ___

Тема уроку _____

_____

Мета уроку _____

_____

_____

_____

_____

Тип уроку _____

Обладнання _____

_____

Перебіг уроку

(етапи уроку виділити)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Конспект перевірили і до уроку допустили:
учитель:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

викладач-керівник практики від кафедри:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

Зауваження до уроку: *(записує здобувач вищої освіти під час обговорення)* _____

Оцінка за урок: _____

Конспект уроку № ___

Тема уроку _____

_____

Мета уроку _____

_____

_____

_____

_____

Тип уроку _____

Обладнання _____

_____

Перебіг уроку

(етапи уроку виділити)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Конспект перевірили і до уроку допустили:
учитель:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

викладач-керівник практики від кафедри:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

Зауваження до уроку: *(записує здобувач вищої освіти під час обговорення)* _____

Оцінка за урок: _____

СПОСТЕРЕЖЕННЯ ВІДВІДАНИХ УРОКІВ

1 семестр 20__ / 20__ н.р.

Спостереження № ____

Дата проведення _____
Клас _____
ПІБ здобувача вищої освіти _____
Назва освітнього компоненту _____
Тема уроку: _____
_____
_____
_____
Мета уроку: _____
_____
_____
_____
_____
_____
Тип уроку: _____
Обладнання: _____
_____

Перебіг уроку

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Педагогічні висновки, включаючи індивідуальні рекомендації та пропозиції здобувача вищої освіти, що спостерігав урок

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Спостереження № ____

Дата проведення _____
Клас _____
ПІБ здобувача вищої освіти _____
Назва освітнього компоненту _____
Тема уроку: _____
_____
_____
_____
Мета уроку: _____
_____
_____
_____
_____
_____
Тип уроку: _____
Обладнання: _____
_____

Перебіг уроку

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Педагогічні висновки, включаючи індивідуальні рекомендації та пропозиції здобувача вищої освіти, що спостерігав урок

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Спостереження № ____

Дата проведення _____
Клас _____
ПІБ здобувача вищої освіти _____
Назва освітнього компоненту _____
Тема уроку: _____
_____
_____
_____
Мета уроку: _____
_____
_____
_____
_____
_____
Тип уроку: _____
Обладнання: _____
_____

Перебіг уроку

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Педагогічні висновки, включаючи індивідуальні рекомендації та пропозиції здобувача вищої освіти, що спостерігав урок

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Спостереження № ____

Дата проведення _____
Клас _____
ПІБ здобувача вищої освіти _____
Назва освітнього компоненту _____
Тема уроку: _____
_____
_____
_____
Мета уроку: _____
_____
_____
_____
_____
_____
Тип уроку: _____
Обладнання: _____
_____

Перебіг уроку

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Педагогічні висновки, включаючи індивідуальні рекомендації та пропозиції здобувача вищої освіти, що спостерігав урок

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Спостереження № ____

Дата проведення _____
Клас _____
ПІБ здобувача вищої освіти _____
Назва освітнього компоненту _____
Тема уроку: _____
_____
_____
_____
Мета уроку: _____
_____
_____
_____
_____
_____
Тип уроку: _____
Обладнання: _____
_____

Перебіг уроку

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Педагогічні висновки, включаючи індивідуальні рекомендації та пропозиції здобувача вищої освіти, що спостерігав урок

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

2 семестр 20__ / 20__ н.р.

Спостереження № ____

Дата проведення _____
Клас _____
ПІБ здобувача вищої освіти _____
Назва освітнього компоненту _____
Тема уроку: _____
_____
_____
_____
Мета уроку: _____
_____
_____
_____
_____
_____
Тип уроку: _____
Обладнання: _____
_____

Перебіг уроку

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Педагогічні висновки, включаючи індивідуальні рекомендації та пропозиції здобувача вищої освіти, що спостерігав урок

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Спостереження № ____

Дата проведення _____
Клас _____
ПІБ здобувача вищої освіти _____
Назва освітнього компоненту _____
Тема уроку: _____
_____
_____
_____
Мета уроку: _____
_____
_____
_____
_____
_____
Тип уроку: _____
Обладнання: _____
_____

Перебіг уроку

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Педагогічні висновки, включаючи індивідуальні рекомендації та пропозиції здобувача вищої освіти, що спостерігав урок

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Спостереження № ____

Дата проведення _____
Клас _____
ПІБ здобувача вищої освіти _____
Назва освітнього компоненту _____
Тема уроку: _____
_____
_____
_____
Мета уроку: _____
_____
_____
_____
_____
_____
Тип уроку: _____
Обладнання: _____
_____

Перебіг уроку

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Педагогічні висновки, включаючи індивідуальні рекомендації та пропозиції здобувача вищої освіти, що спостерігав урок

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Спостереження № ____

Дата проведення _____
Клас _____
ПІБ здобувача вищої освіти _____
Назва освітнього компоненту _____
Тема уроку: _____
_____
_____
_____
Мета уроку: _____
_____
_____
_____
_____
_____
Тип уроку: _____
Обладнання: _____
_____

Перебіг уроку

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Педагогічні висновки, включаючи індивідуальні рекомендації та пропозиції здобувача вищої освіти, що спостерігав урок

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Спостереження № ____

Дата проведення _____
Клас _____
ПІБ здобувача вищої освіти _____
Назва освітнього компоненту _____
Тема уроку: _____
_____
_____
_____
Мета уроку: _____
_____
_____
_____
_____
_____
Тип уроку: _____
Обладнання: _____
_____

Перебіг уроку

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Етапи та зміст уроку	**Аналіз уроку** *(аналіз кожного етапу уроку з занесенням в окремі колонки позитивних та негативних моментів, зауважень)*	
	Позитивне	Негативне

Педагогічні висновки, включаючи індивідуальні рекомендації та пропозиції здобувача вищої освіти, що спостерігав урок

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

КОНСПЕКТ ВИХОВНОГО ЗАНЯТТЯ

1 семестр 20__ / 20__ н.р.

Клас _____

Назва заняття _____

_____

Мета заняття _____

_____

_____

_____

_____

Час _____

Обладнання _____

_____

Перебіг заняття

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Конспект перевірили і до заняття допустили:
класний керівник:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

викладач-керівник практики від кафедри:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

Зауваження до заняття: *(записує здобувач вищої освіти під час обговорення)* _____

Оцінка за заняття: _____

2 семестр 20__ / 20__ н.р.

Клас _____

Назва заняття _____

_____

Мета заняття _____

_____

_____

_____

_____

Час _____

Обладнання _____

_____

Перебіг заняття

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Конспект перевірили і до заняття допустили:
класний керівник:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

викладач-керівник практики від кафедри:

_____ _____
(ініціали, прізвище)

Зауваження до заняття: *(записує здобувач вищої освіти під час обговорення)* _____

Оцінка за заняття: _____

ЗАУВАЖЕННЯ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Дата	Зауваження і побажання з організації та проведення практики, ведення щоденника	Підпис

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Після закінчення практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. Отримана оцінка виставляється у відомість загальної успішності та враховується під час нарахування стипендії.

Викладач-керівник практики від кафедри здійснює поточний та підсумковий контроль. Система поточного і підсумкового контролю включає в себе перевірку режиму роботи здобувачів вищої освіти у закладі загальної середньої освіти, їх дисциплінованості, виконання окремих завдань і всієї програми практики в цілому. Викладач-керівник практики від кафедри перевіряє відвідування здобувачами вищої освіти бази практики, підготовку та виконання практикантами завдань, наявність необхідної документації, стимулюють конкретну допомогу вчителям протягом усієї практики.

Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно, за умов, визначених адміністрацією академії (у вільний від навчання час та в межах графіку освітнього процесу).

Здобувач вищої освіти, який повторно отримав негативну оцінку з практики, відраховується з академії.

Оцінювання здобувачів вищої освіти проходить згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. Результати оцінюються за 100-бальною шкалою оцінювання ECTS.

Шкала оцінювання практики за семестр
(ECTS та національна):

Оцінки за накопичувальною бальною шкалою	Оцінки за національною шкалою	Оцінка ECTS
90-100	відмінно	A
82-89	добре	B
74-81		C
64-73	задовільно	D
60-63		E
35–59	незадовільно	FX
1–34		F

Рейтингова оцінка проходження практики
«Педагогічна практика»

№ з\п	Звітна документація	min-max	Рейтинговий бал	Еквівалент оцінки за національною шкалою
1.	**Підготовка до уроку**	3-5	3	задовільно
			4	добре
			5	відмінно
2.	**Проведення уроку**	4-6	4	задовільно
			5	добре
			6	відмінно
3.	**Обговорення уроку**	2-4	2	задовільно
			3	добре
			4	відмінно
	Загальна кількість балів за один урок:	**9-15**		
4.	**Спостереження**	10-15	10	задовільно
			11-13	добре
			14-15	відмінно
5.	**Виховний захід**	5-10	5	задовільно
			6-8	добре
			9-10	відмінно
6.	**Додаткові бали** (Додаються керівником практики за проявлену творчість, підготовлений та вдало використаний наочно-дидактичний матеріал, педагогічну майстерність, різноманіття форм та методів роботи на уроці)	**0-5**		

Оцінка «відмінно» ставиться у тому випадку, коли: здобувач уміє самостійно набувати і застосовувати знання з історії, вирішує складні проблемні завдання, логічно викладає навчальний матеріал в усній та письмовій формі; творчо підходить до розробки конспектів уроків історії, вміє аналізувати, робити висновки, узагальнювати; має свої власні судження і аргументованість власної точки зору.

Навчально-виховна робота здійснена здобувачем на високому методичному рівні (разом із пізнавальними і навчальними завданнями добре вирішував виховні завдання; практикант підготував дидактичні матеріали та вміло їх використовував; здобувач під час проведення уроків творчо підійшов до використання різних прийомів і методів навчання історії, правильно оцінив рівень навчальних досягнень учнів, забезпечив високий рівень пізнавальної

активності; здобувач раціонально використав час уроку, основний матеріал був засвоєний, мета уроку досягнута). Здобувач проявив себе як організований, сумлінний, творчий під час виконання різних видів роботи в школі. Знає і вміє застосовувати в освітньому процесі сучасні педагогічні технології і нові інформаційні засоби навчання; користується повагою та авторитетом серед учнів, педагогічного колективу закладу освіти та керівників практики.

Оцінка «добре» ставиться у тому випадку, коли: робота проведена на достатньому рівні (здобувач виявив самостійність під час підготовки до уроків, користуючись незначною допомогою вчителя та керівника практики від кафедри; проведені уроки загалом відповідали методичним вимогам до сучасного уроку історії; використовував ефективні методи і прийоми; мети уроку здобувач в основному досяг). Здобувач допускав незначні методичні помилки в освітньому процесі, проте не зміг самостійно їх виправити або пояснити в процесі аналізу уроку чи виховного заходу їх причину. Під час практики здобувач був дисциплінованим, самостійним, критичним: отримав добрі відгуки учнів, педагогічного колективу.

Оцінка «задовільно» ставиться здобувачу коли робота проведена на задовільному рівні (уроки та виховні заходи проведено на низькому методичному рівні; допускалися грубі історичні та методичні помилки, що спричинило низьку якість засвоєння учнями знань; мета уроку не досягнута; проявив себе як недостатньо організований і дисциплінований, безініціативний.

Оцінка «незадовільно» ставиться у випадку, коли: відсутня систематичність у роботі здобувача. Виконав на низькому професійно-педагогічному рівні навчальну, виховну, методичну роботу, передбачену програмою практики. Допускав помилки, пов’язані зі знанням навчального предмета (уроки проведені на низькому методичному рівні; допускав грубі історичні та методичні помилки, що спричинило низьку якість засвоєних учнями знань; мова здобувача безграмотна; мета уроку не досягнута), методикою проведення уроків та виховної роботи. Виконував дії освітнього процесу без достатнього теоретичного усвідомлення.

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) ставиться у випадку, якщо матеріали практики відповідають усім формальним та змістовним вимогам до їх написання, зокрема: матеріали практики подані у встановлений термін; звітна документація представлена у повному обсязі; матеріали практики є оригінальним авторським доробком здобувача вищої освіти, а не ксерокопією чи дублюванням роботи іншого здобувача вищої освіти.

Оцінка «добре» (74-89 балів) ставиться у випадку, якщо матеріали практики відповідають усім формальним та змістовним вимогам до їх написання, зокрема: матеріали практики подані у встановлений термін, у повному обсязі; матеріали практики є оригінальним авторським доробком здобувача вищої освіти, а не ксерокопією чи дублюванням роботи іншого здобувача вищої освіти, але є недоліки та неточності, пропуски занять.

Оцінка «задовільно» (60-73 бали) ставиться у випадку, якщо матеріали практики відповідають встановленим формальним та змістовним вимогам до їх написання, зокрема: матеріали практики подані пізніше встановленого терміну; матеріали практики є оригінальним авторським доробком здобувача вищої освіти, а не ксерокопією чи дублюванням роботи іншого здобувача вищої освіти; матеріали практики представлені в неповному обсязі, наявні помилки, які здобувач вищої освіти за допомогою керівника практики спроможний виявити, але не завжди може виправити; здобувач вищої освіти не дотримувався всіх вимог до оформлення матеріалів практики.

Оцінка «незадовільно» (1-59 балів) ставиться у тих випадках, якщо: матеріали практики не подані або подані частково; матеріали практики є дублюванням або ксерокопією матеріалів іншого здобувача вищої освіти. В інших випадках здобувач отримує «незадовільно» коли не виконав програми практики, отримав незадовільну оцінку при складанні заліку та не здав документацію взагалі.

КАРТКА ОЦІНЮВАННЯ

ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

1 семестр 20__ / 20__ н.р.

	Критерії оцінювання							Оцінка за практику		
Складова оцінки	Урок № 1	Урок № 2	Урок № 3	Урок № 4	Урок № 5	Спостере-ження	Виховний захід	Оцінки за накопичу-вальною бальною шкалою	Оцінки за націона-льною шкалою	Оцінка ECTS
Бали										

Викладач-керівник практики від кафедри _____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

2 семестр 20__ / 20__ н.р.

	Критерії оцінювання							Оцінка за практику		
Складова оцінки	Урок № 1	Урок № 2	Урок № 3	Урок № 4	Урок № 5	Спостере-ження	Виховний захід	Оцінки за накопичу-вальною бальною шкалою	Оцінки за націона-льною шкалою	Оцінка ECTS
Бали										

Викладач-керівник практики від кафедри _____ _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

ПІСЛЯМОВА

Підготовка здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є одним із важливих завдань у сучасних ЗВО, оскільки держава потребує висококваліфікованих фахівців-практиків.

У результаті проходження практики здобувачі вищої освіти будуть готові увійти в інноваційний режим сучасних закладів освіти. Здобувачі освіти орієнтовані на творчість, педагогічну імпровізацію, пошук нових методів і форм навчання.

Послідовно і логічно побудована структура щоденника, методичні рекомендації щодо організації уроків історії дозволяє здобувачам вищої освіти опанувати програму педагогічної практики, успішно формувати компетентності необхідні для подальшої професійної діяльності.

Педагогічна практика здобувачів освіти спеціальності 032 Історія та археологія здійснюється відповідно до робочої програми практики та освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

НОТАТКИ

Навчальне видання

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Щоденник із практики
для здобувачів (першого) бакалаврського рівня вищої освіти

Укладачі: **Харківська А., Галушко Н., Лисак А., Хряпін Е.**

Формат 60х84/16. Папір офсетний. Гарнітура TimesNewRoman.
Ум. друк. арк. 4,75. Наклад 100 пр. Зам. № 0417/3-19

Надруковано з готового оригінал-макету у друкарні ФОП В. В. Петров
Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-піприємців.
Запис № 24800000000106167 від 08.01.2009 р.
61144, м. Харків, вул.. Гв. Широнінців, 79в, к. 137, тел. (057) 78-17-137.
e-mail:bookfabrik@mail.ua